

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 13C/278/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203461
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8814203461.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom Mgr. Annou Monokovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, p r o t i žalovaným: X. Q. C., G.. XX.XX.XXXX, K. Š. Č.. XXX/XX, I. G. E., X. Q. C., G.. XX.XX.XXXX, K. Š. XXX/XX, XXX XX I. G. E., X. B. I., G.. XX.XX.XXXX, K. A. XXX/X XXX XX I. G. E., o zaplatenie 3070,98 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Žalovaní v 1., 2. a 3. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 2879,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2879,32 eur od 05.07.2011 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 60 eur, ktoré splátky sú splatné vždy do 30-dňa v mesiaci na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi proti žalovaným v 1. až 3. rade p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 88 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť sumu 3070,98 eur s 7,49 % ročným úrokom za úver zo sumy 2694,48 eur od 05.07.2011 do zaplatenia a 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3070,98 eur od 05.07.2011 do zaplatenia ako aj náhradu trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXXXXXX bola so žalovanými uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXXXXXX a stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX J. V. XX.XX.XXXX, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 3319,39 eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,49 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 20,75 eur a do nasporenia 40% cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 16,60 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70% p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,04 eur. Žalovaný v 3. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojia žalovaní v 1. a 2. rade a spoludlžník. Spoludlžník zomrel dňa 19.05.2011. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením zo dňa 19.09.2011 spis. zn. XD/XXX/XXXX, V. XXX/XX zastavil dedičské konanie po spoludlžníkovi pre jeho nemajetnosť. Žalovaní v 1. a 2. rade porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 27.06.2011 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaných v 1. a 2. rade, aby v 7 dňovej lehote vrátila zostatok úveru. Žalovaní v 1. a 2. rade peňažné prostriedky nevrátili. O odstúpení od zmluvy bol upovedomený aj žalovaný v 3. rade. Podľa čl. VII bod 5 úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka a ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva. Podľa čl. VII bod 6 úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté

úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Na základe uvedeného žalobca ďalej úročí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 7,49% p.a. Dĺžná suma ku dňu odstúpenia od zmluvy vo výške 4090,81 eur pozostáva z istiny 3802,97 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov ku dňu odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 287,84 eur. Podľa úverovej zmluvy a všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení, účinnosťou odstúpenia sa rozumie deň, kedy bolo odstúpenie od zmluvy doručené všetkým žalovaným. Účinnosť odstúpenia nastala dňa 01.01.2014. Dĺžná suma ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy predstavuje sumu 3070,98 eur, pričom pozostáva z istiny 2694,48 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov vo výške 376,50 eur. V súlade s čl. VII bod 8 úverovej zmluvy, odo dňa nasledujúceho po účinnosti odstúpenia od zmluvy žalobca úročí celý zostatok dlhu úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a.

Žalovaní požiadali o možnosť úhrady dlžnej sumy v splátkach.

2. V predmetnom spore súd rozhodol rozsudkom zo dňa 28.11.2014 č.k. 13C/278/2014-35, ktorým žalobu zamietol a žalovaným náhradu trov konania neprižnal.

3. Žalobca podal proti predmetnému rozsudku odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď okresný súd nesprávne aplikoval § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka, namiesto toho, aby aplikoval § 506 Občianskeho zákonníka v spojení s § 334 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda režim Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, ide o tzv. absolútny obchod. Použitie Obchodného zákonníka na právnu úpravu zmluvy o úvere vyplýva priamo z kogentného ustanovenia § 261 Obchodného zákonníka. Vylúčenie uvedeného kogentného ustanovenia je podľa žalobcu v rozpore s princípom právnej istoty. Právna úprava odstúpenia od zmluvy vyplýva priamo z Obchodného zákonníka, nie je teda ani predmetom zmluvných dojednaní. V ďalšom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2013, sp.zn. 6MCdo/4/2012. To, že nie všetky právne vzťahy, kde na jednej strane vystupuje spotrebiteľ sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka vyplýva aj z jeho novely, ktorá nadobudne účinnosť až 01.04.2015. Do nadobudnutia účinnosti má žalobca za to, že zmluva o úvere sa výlučne spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi, keď v zmysle § 506 Obchodného zákonníka odstúpil od zmluvy o úvere a požaduje vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov spolu s úrokmi. Rovnako má za to, že premlčanie sa spravuje § 387 a nasl. Obchodného zákonníka, čím záväzkový vzťah bude premlčaný 05.07.2015.

4. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 07.06.2016 č.k. 9Co/101/2015-67 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že prvostupňový súd vyvodil v predmetnej veci záver o účinkoch odstúpenia od zmluvy ex tunc. Neprihliadal pritom na to, že aj samotná aplikácia ust. § 48 ods. 2 Obč. zák. dáva priestor pre to, aby sa účastníci dohodli aj inak, teda, že sa zmluva nemusí rušiť od začiatku. Vyššie citované ustanovenia čl. VII ods. 5, 6 zmluvy by tomu mohli nasvedčovať. Odvolací súd je toho názoru, že aj v prípade len aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka bolo teda možné zmluvnými stranami dohodnúť účinky zrušenia zmluvy nie od počiatku. Ak zák. č. 258/2001 Z.z. neupravoval následky odstúpenia od zmluvy, potom treba posudzovať to, čo je v zmluve uzavreté a ak by aj tam nebolo uzavreté, potom treba pri zmluve o úvere vychádzať z aplikácie ust. § 506 Obch. zák. V ďalšom odvolací súd uviedol, že bez toho, aby chcel upustiť od spotrebiteľskej ochrany konštatuje, že dôsledkom odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere nie je za daných skutkových okolností dôvodným záver o zrušení zmluvy ex tunc. Nemôže teda prichádzať do úvahy ani posúdenie uplatnených nárokov podľa ust. § 451 a nasl. Obč. zák. V ďalšom poukázal na to, že súd prvého stupňa sa nezaoberal úvahou, či zo strany žalovaných sa nejedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie, čo by nepochybne bola situácia anomálna a neprijateľná, pokiaľ by súd prvého stupňa na danú skutkovú vec aplikoval dvojiročnú subjektívnu premlčaciu lehotu. Žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách v čase uzavretia zmluvy nevylučovalo použitie Obchodného zákonníka v prípadoch, keď je to dané priamo zákonom, pričom odvolací súd poukázal na ust. § 13 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na ktoré ustanovenie poukázal z dôvodu, že inštitút odstúpenia od zmluvy nemôže byť posudzovaný rozdielne podľa toho, či od zmluvy odstúpil spotrebiteľ alebo dodávateľ. Dôsledky odstúpenia musia byť rovnaké a takéto sú, ak sa na vzťah odstúpenia od zmluvy použije ust. § 506 Obchodného zákonníka. Právna úprava v Obchodnom zákonníku je komplexnou a preto ustanovenia Občianskeho zákonníka sa nepoužijú. Ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka stanovuje špeciálny dôvod odstúpenia od zmluvy na strane veriteľa, ktorému vzniká právo

odstúpiť od úverovej zmluvy za predpokladu kvalifikovaného omeškania dlžníka s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov. Odstúpením od zmluvy de facto dochádza k mimoriadnej splatnosti a strate výhody splátok. Vzhľadom na uvedený špecifický účinok odstúpenia na trvanie záväzku dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, nedochádza k odstúpeniu od zmluvy, ani k zániku veriteľa na zmluvný úrok. Odstúpenie od úverovej zmluvy v zmysle ust. § 506 Obchodného zákonníka nie je zhodné s právnym inštitútom odstúpenia od zmluvy podľa § 344 a nasl. Obchodného zákonníka a jeho právne účinky nie sú stanovené v § 351 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedený špecifický účinok odstúpenia na trvanie záväzku dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, nedochádza k odstúpeniu od zmluvy, ani k zániku veriteľa na zmluvný úrok. Z toho dôvodu pri odstúpení od zmluvy veriteľom pre nesplácanie úveru má veriteľ naďalej nárok na úroky z úveru aj sankčné úroky z omeškania.

5. Súd vykonal dokazovanie v rozsahu ako bolo vykonané dňa 28.11.2014, teda oboznámením so žalobným návrhom a jeho prílohami, písomným vyjadrením žalobcu, výpoveďou žalovaného v 1. a 3. rade, odvolaním žalobcu, uznesením krajského súdu, výpoveďou žalovanej v 2. rade a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalovaný v 1. rade vo svojej výpovedi dňa 28.11.2014 uviedol, že je pravda, že so žalobcom uzatvorili zmluvu o medziúvere. Medziúver im bol aj poskytnutý. Jednalo sa v tom čase o 100.000,-Sk. Úver potrebovali a keďže bol aj zo stavebnej sporiteľne, tak ho použili na rekonštrukciu domu. Spočiatku úver aj splácali s manželkou, ktorá je v tejto veci žalovaná v 2. rade, no potom sa dostali do finančných problémov a úver prestali splácať. Koľko presne splatili si už nepamätá, boli to splátky po cca 50 eur mesačne. Potom čo žalobca chcel zaplatiť už celú sumu tak ako žaluje aj teraz, tak navrhovali, žeby znova splácali v splátkach, no žalobca s tým nesúhlasil a trval na zaplatení celej sumy naraz. K tomu však uvádza, že aj v súčasnej dobe im ich pomery nedovoľujú splatiť sumu v celom rozsahu, nakoľko on je zamestnaný v spoločnosti A. Z. I. G. E. s minimálnou mzdou a teda jeho čistá mzda predstavuje okolo 290 eur mesačne. Spolu s manželkou zabezpečujú starostlivosť štyrom maloletým deťom, manželka je poberateľkou rodičovského príspevku, čo predstavuje sumu cca 200 eur a ešte poberajú rodinné prídavky na štyri deti. Čo sa týka výdavkov tak platia elektrinu, vodu a plyn to je spolu okolo 180 euro mesačne a ešte aj poplatky za telefón. Čo sa týka detí tak jedno zo štyroch je už školopovinné, ďalšie deti sú vo veku štyri, jeden a dva roky. Teda všetky ostatné finančné prostriedky, ktoré majú k dispozícii potrebujú na zabezpečenie základných životných potrieb pre seba, ako aj pre maloleté deti. Vzhľadom na tieto svoje pomery by bol schopný splácať sumu žalobcovi po cca 40 eur mesačne, teda asi približne po toľko, koľko predtým boli povinní splácať. Toto vyjadrenie nech súd berie aj za vyjadrenie jeho manželky žalovanej v 2. rade, keďže sa týka aj jej, sú manželia a boli vlastne dlžníkmi z toho úveru, čo teraz žalobca žaluje.

7. Žalovaný v 3. rade vo svojej výpovedi dňa 28.11.2014 uviedol, že bol ručiteľom z tohto úveru, je otcom žalovanej v 2. rade. Čo sa týka samotného splácania tak on ani nevedel, či žalovaný v 1. rade teda zať a jeho dcéra, teda žalovaná v 2. rade tento úver splácajú, aj keď je pravda že v roku 2011 im niečo prišlo, no myslel si, že oni to uhradia, nakoľko peniaze, ktoré im boli zo stavebnej sporiteľne poskytnuté, použili oni na opravu svojho domu. K svojim pomerom žalovaný uviedol, že je vdovec, vdovecký dôchodok nepoberá, poberá len dávku v hmotnej núdzi, ktorá predstavuje cca 63 eur mesačne. V súčasnosti síce pracuje na dohodu v rozsahu 32 hodín mesačne v spoločnosti A., z tejto dohody nezarobí viac ako 60 eur mesačne, lebo ináč by mu vznikali ešte aj iné povinnosti z toho dôvodu, že je ešte evidovaný ako nezamestnaný. Nie je v jeho schopnostiach, keby musel plniť niečo za žalovaných 1., 2. sumu naraz, pretože jeho príjem je nízky. Taktiež žiada o možnosť splátok, prípadne by sa spolupodieľal na povolených splátkach.

8. Žalovaná v 2. rade vo svojej výpovedi dňa 16.12.2016 uviedla, že sú ochotní platiť tento záväzok. Čo sa týka ich pomerov tak od roku 2014 sa zmenilo to, že už nepoberá rodičovský príspevok, poberajú len rodinné prídavky na štyri maloleté deti. Jej manžel (žalovaný v 1.rade) je toho času zamestnaný, pracuje pre spoločnosť J., avšak vykonáva činnosť ako živnostník. Čo sa týka prípadných splátok tak navrhuje, aby im súd povolil splácať po 40 Eur mesačne. V ďalšom uviedla, že v priebehu celého tohto konania nepoukazovali ani nezaplatili na predmetnú zmluvu žiadnu sumu, teda ak žalobca uvádza, že od roku 2011 nebolo nič platené tak je to pravda. Čo sa týka výdavkov tak platí elektrinu a plyn spolu vo výške 430 eur mesačne v dvoch domácnostiach, nakoľko jej matka, manželka žalovaného v 3.rade zomrela. Ďalej majú výdavky na maloleté deti.

9. V písomnom vyjadrení zo dňa 19.11.2014 žalobca uviedol, že na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 19.06.2006 (ďalej len zmluva o úvere) poskytol žalobca žalovaným úver vo výške 3319,39 eur. Dňa 30.06.2006 bola žalovaným vyplatená suma 2655,51 eur a dňa 30.11.2006 bola vyplatená suma vo výške 531,10 eur. Žalobca vyplatil žalovaným celkovú sumu vo výške 3186,61 eur a to v súlade s čl. II zmluvy o úvere, podľa ktorého sa poplatok za mimoriadny medziúver vo výške 116,18 eur a poplatok za zmenku vo výške 16,60 eur zaúčtoval pri prvej výplate mim. medziúveru, takže celková výška vyplateného medziúveru sa znížila o výšku týchto poplatkov. Pre štádium medziúveru bola dohodnutá splátka úroku medziúveru vo výške 20,75 eur, ktorá bola v zmysle čl. II zmluvy o úvere zaúčtovaná na dohodnuté 7,49% p.a. úroky medziúveru. Jednotlivé vklady boli započítané na najstaršie splatné úroky. Žalovaní sa takisto zaviazali splácať na účet zmluvy o stavebnom sporení vklady vo výške 16,60 eur. V prípade, že by boli splnené podmienky zákona o stavebnom sporení a zmluvy o úvere, nastala by zmena medziúveru na stavebný úver, pre ktorý bola dohodnutá mesačná splátka istiny a úrokov. Z dôvodu porušenia zmluvných podmienok nedošlo k zmene medziúveru na stavebný úver. V súlade s § 506 Obchodného zákonníka, žalobca listom zo dňa 27.06.2012 odstúpil od zmluvy o úvere. Odstúpením od zmluvy žalobca zaúčtoval zostatok na účte medziúveru vo výške - 3319,39 eur (nezaplatená istina) s prostriedkami na príslúchajúcom účte stavebného sporenia vo výške 624,91 eur, čo predstavuje po započítaní sumu - 2694,48 eur (istina). Dlžná suma ku dňu odstúpenia od zmluvy, t.j. 27.06.2011, predstavuje spolu s nezaplatenými úrokmi za úver a poplatkami sumu vo výške - 3067,06 eur. Účinnosť odstúpenia od zmluvy nastala dňa 04.07.2011. Dlžná suma k účinnosti odstúpenia od zmluvy je vo výške 3070,98 eur. Žalobca od 05.07.2011 požaduje úrok z omeškania vo výške 5% p.a. zo sumy 3070,98 eur. Žalovaní odo dňa odstúpenia neuskutočnili žiadny vklad na príslušné konto medziúveru. Žalovaná suma vo výške 3070,98 eur ku dňu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu pozostáva zo sumy istiny vo výške 2694,48 eur, z nezaplatených úrokov za úver -184,72 eur a poplatkov -187,86 eur k odstúpeniu od zmluvy (27.06.2011) spolu vo výške 372,58 eur a z nezaplateného úroku za úver vo výške 7,49% p.a. zo sumy 2694,48 eur od 28.06.2011 do 04.07.2011 vo výške 3,92 eur.

10. Podľa článku I. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným v 1. rade ako dlžníkom, žalovanou v 2. rade ako spoludlžníkom, a žalovaným v 3. rade ako ručiteľom zo dňa 19.06.2006, žalobca na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení poskytol dlžníkovi mimoriadny medziúver pod č. XXXXXXXXXXXX vo výške 100.000 Sk/3.319,39 eur, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných ako aj všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver vo výške cca 60.000 Sk/1991,64 eur pod č. XXXXXXXXXXXX. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

V zmysle článku II. zmluvy - Doba splatnosti, úročenie, vyplatenie a splácanie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru dňom poskytnutia medziúveru je dlžník povinný v súlade so zmluvou ako aj zmluvou o stavebnom sporení a všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení pravidelne mesačne poukazovať na účet zmluvy o stavebnom sporení vklad vo výške 500 Sk/16,60 eur. Dlžník sa zároveň zaväzuje splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby všetkých vkladov poukázaných na zmluvu o stavebnom sporení je 2% p.a. ku dňu uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 7,49% p.a. ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy. Do nasporenia 40% cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 500 Sk/16,60 eur. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 625Sk/20,75 eur.

V zmysle čl. II. zmluvy - stavebný úver, dlžník sa zaväzuje uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,70% p.a. pravidelnými mesačnými splátkami úveru vo výške 875 Sk/29,04 eur.

Podľa čl. III zmluvy Zabezpečenie- bod 1. písomným prehlásením preberá ručiteľ, v prípade, že je úver zabezpečený aj záväzkom ručiteľa, voči veriteľovi povinnosť vyplývajúcu z ručenia.

V zmysle článku VI. zmluvy - Omeškanie splácania - bod 3. v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa článku VI. zmluvy - bod 4. v prípadoch uvedených v odseku 3. čl. VI. tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5% p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa čl. VII. bod 1. zmluvy Odstúpenie od zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

Ako vyplýva z bodu 2. písm. i) čl. VII. zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

Podľa bodu 5. a 6 čl. VII. zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa článku VIII. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 1. právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení.

11. V zmysle čl. XIX Všeobecných podmienok pre stavebné sporenia pre fyzické osoby, Porušenie zmluvných podmienok a okamžitá splatnosť bod 2 písm. a) ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvnej dohody zo strany stavebného sporiteľa alebo ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako tri mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka je stavebná sporiteľňa oprávnená postupovať v zmysle bodu 3 tohto článku.

V zmysle bodu 3 písm. b), c) čl. XIX. Všeobecných podmienok ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť.

12. Žalobca odstúpením od zmluvy zo dňa 27.06.2011 žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade oznámil, že z dôvodu neuhradenia zročných splátok, ani v poskytnutej dodatočnej lehote, ostávajú v omeškaní na účte stavebného sporenia s viac ako 2 dvoma vkladmi po dobu dlhšiu ako dva mesiace a na účte mimoriadneho medziúveru s viac ako dvoma splátkami, žalobca v súlade s čl. VI. a VII. úverovej zmluvy odstupuje od zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXXXXXX a stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX J.o dňa 19.06.2006 a zároveň požaduje okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Súčasne oznámil, že v prípade ak do 7 dní od doručenia tohto listu žalovaní neuhradia dlžnú sumu, žalobca pristúpi k vymáhaniu niektorým zo spôsobov ustanoveným platnými právnymi predpismi.

13. Žalobca listom zo dňa 27.06.2011 označeným ako oznámenie o odstúpení od zmluvy žalovanému v 3. rade oznámil, že listom zo dňa 27.06.2011 odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXXXXXX a stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.06.2006.

14. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 19.06.2006, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

15. Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2,

spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Uvedené konštatoval aj odvolací súd vo vyššie uvedenom uznesení a teda, že strany nerozporovali, že ide o nároky vyplývajúce zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

16. Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 303 Obchodného zákonníka, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nespĺnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nespĺnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nespĺní, najmä pri vyhlásení konkurzu (§ 306 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

18. Podľa § 517 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy s dodatkom, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

20. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

21. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nepochybne podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

22. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná aj o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

23. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci a uzavreli dňa 19.06.2006 zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXXXXXX a stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX. V zmysle zmluvy žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi mimoriadny medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie medziúveru vo výške 100.000 Sk/3.319,39 eur, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok mal zmeniť na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXXX vo výške 60.000 Sk/1.991,64 eur. Závazok žalovaného v 1. a 2. rade zo zmluvy bol zabezpečený ručením žalovaného v 3. rade.

Žalobca si svoj záväzok riadne splnil a poskytol žalovaným dohodnutý mimoriadny medziúver. Žalovaní však svoj záväzok riadne a včas neplnili, a s jeho plnením sa dostali do omeškania.

Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca listom zo dňa 27.06.2011 od zmluvy odstúpil a zároveň žiadal o okamžité vrátenie celého zostatku úveru. Tak ako konštatoval aj odvolací súd, ani táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná, keďže žalovaní nerozporovali porušenie povinností vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, ani oprávnenie veriteľa od tejto zmluvy odstúpiť práve z dôvodu podstatného porušenia povinnosti dlžníkom založenom na neplnení dohodnutých splátok úveru. Teda žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy v súlade s čl. VII zmluvy, ktoré odstúpenie súd posúdil aj v súlade s vysloveným názorom odvolacieho súdu v zmysle ust. § 506 Obchodného zákonníka.

24. Súd mal potom za preukázaný nárok na zaplatenie istiny v sume 2879,32 eur, na zaplatenie ktorého zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade ako dlžníkom z predmetného úverového vzťahu a žalovaného v 3. rade ako ručiteľa. Jedná sa o istinu úveru vo výške 2694,48 eur a o úrok z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 184,84 eur. Do uvedenej sumy súd nezarátal poplatky za vedenie úverového účtu v sume 92 eur a poplatky za upomienky v sume 95,74 eur, ktorými nárokmi sa bude zaoberať nižšie.

25. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

26. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

27. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplátnym úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

28. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

29. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

30. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 27.06.2011, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 27.06.2011, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súd v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

31. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

32. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na vyčíslený úrok z úveru vo výške 3,92 a na úrok z úveru vo výške 7,49% ročne zo sumy 2694,48 eur od 05.07.2011 do zaplatenia a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

33. Pokiaľ ide o poplatky za vedenie účtu spolu vo výške 95,74 eur, súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť nasledovné:

34. V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

35. Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.6. 2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

36. V danej právnej veci sa jedná o poplatky, ktorý sa stali splatnými pred uvedenou novelou zákona o bankách. Súd však predmetné dojednania o poplatku za vedenie úverového účtu podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaní boli povinní platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovaným ako dlžníkom úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali žalovaní ako spotrebiteľia, ktorí za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru,

preto na žalovaných nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov. Na základe uvedeného súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za správu úveru uplatneného žalobou v tejto časti zamietol.

37. Súd žalobcovi nepriznal nárok na poplatky za upomienky spolu v sume 92 eur. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stihajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Žalobca nepreukázal súdu zaslanie upomienok a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

38. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

39. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právná úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

40. Keďže žalovaní sa so splnením svojho peňažného záväzku dostali do omeškania, zaviazal ich súd zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. ale len zo súdom priznanej sumy 2879,32 eur odo dňa 05.07.2011 do zaplatenia a čo do zvyšku žalobu v tejto časti zamietol.

41. V zmysle § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

42. Súd vzhľadom na osobné, rodinné a majetkové pomery žalovaných povolil im zaplatiť peňažné plnenie, na zaplatenie ktorého boli v rozsudku zaviazaní, v mesačných splátkach v sume a za podmienok uvedených vo výroku tohto rozsudku.

43. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Z uplatnenej sumy 3070,98 eur bolo žalobcovi priznaných 2879,32 eur, teda žalobca mal v konaní úspech 94 % a neúspech 6 %,

čo predstavuje úspech žalovaných. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaných vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 88 %.

44. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.